

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТА
«УКРАЇНСЬКА MOBA ПPOФЕСІЙНОГО СПРЯМУBAHHЯ»**

MoBa HaBчaHHя – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **18 Виробництво та технології**

Код та найменування спеціальності **181 Харчові технології**

Освітньо-професійна програма **Технологічна експертиза та безпека харчової продукції**

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності № 181 Харчові технології

« 30 » серпня 2024 р. протокол № 7

1. Загальна інформація

Кафедра: [української та іноземної філології](#)

Викладач: **Філіпенко Ольга Іванівна**, завідувач
Кафедри української та іноземної філології,
кандидат філологічних наук, доцент

[Профайл](#)

Контакти:
vltava72@ukr.net

Освітній компонент викладається на першому курсі у 2 семестрі
Кількість кредитів - 3 , годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	Всього	лекції	лабораторні	практичні
денна форма	30	14	-	16
заочна форма	8	4	-	4
Самостійна робота, годин	60		82	

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компонента

Освітній компонент (ОК) «УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ» допомагає здобувачам освіти опанувати лексичні, орфоепічні, граматичні й стилістичні норми сучасної української мови, сформувати базовий рівень володіння професійною мовою для засвоєння матеріалу фахових освітніх компонентів, а також навчити їх основ наукової роботи та ведення ділової документації.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач освіти повинен:

знати: етапи розвитку української літературної мови, становлення фахової термінології; державний стандарт на оформлення ділових документів та вимоги до композиції наукових робіт; основні мовні засоби й прийоми нормування наукових текстів і ділової документації.

вміти: володіти нормами літературної мови; користуватися всіма її засобами незалежно від умов спілкування, мети й змісту мовлення; користуватися фаховими монографічними, навчальними та довідковими виданнями, різними видами словників; складати різні ділові документи.

Освітній компонент «УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ» базується на знаннях, отриманих здобувачем освіти в результаті вивчення шкільної української мови, ОК «Історія України та української культури», є необхідним для опанування ОК «Філософія сталого розвитку та основи права», «Іноземна мова професійного спрямування», «Теоретичні основи харчових технологій», «Основи наукових досліджень».

3. Мета освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента є ознайомлення здобувачів вищої освіти з нормами сучасної української мови у професійному спілкуванні, підвищення загальної та мовної культури майбутніх фахівців харчової промисловості, формуванні практичних навичок професійного усного й писемного спілкування, а також виховання культури мовлення здобувачів як носіїв української мови.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компонента «УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні

компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти за спеціальністю 181 "Харчові технології"](#) та [Освітньо-професійній програмі "Технологічна експертиза та безпека харчової продукції"](#).

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності:

K11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

K12. Здатність спілкуватися іноземною мовою

K14¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

K26. Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію

Програмні результати навчання

ПР20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою

ПР21. Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій

ПР22. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами

5. Інформаційний обсяг освітнього компонента

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Культура фахового мовлення. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.			
1	Роль мови та доброчесності у професійній діяльності людини.	2	2
2	Особливості усного та писемного ділового спілкування.	2	-
3	Лексичні засоби в текстах ділового стилю та вживання слів іншомовного походження у фаховій літературі.	2	2
Змістовий модуль 2.Нормативність і правильність фахового мовлення. Складання професійних документів.			
4	Словотвірні норми як основа мовної стабільності та мовного розвитку.	2	2
5	Вимоги до вибору граматичних форм слова в діловому мовленні (іменні частини мови, дієслово, прислівник, службові частини мови).	2	-
6	Особливості синтаксису ділових текстів.	2	-
7	Аналіз документації, пов'язаної з фаховою діяльністю.	2	2
Разом за ОК:		14	4

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Роль мови та доброчесності у професійній діяльності людини.	2	2
2	Особливості усного та писемного ділового спілкування.	2	-

3	Лексичні засоби в текстах ділового стилю та вживання слів іншомовного походження у фаховій літературі.	2	-
4	Словотвірні норми як основа мовної стабільності та мовного розвитку.	2	-
5	Вимоги до вибору граматичних форм слова в діловому мовленні (іменні частини мови, дієслово, прислівник, службові частини мови).	2	-
6	Особливості синтаксису ділових текстів.	3	-
7	Аналіз документації, пов'язаної з фаховою діяльністю.	3	2
Разом за ОК:		16	4

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу за п. 5.1.	10	10
2	Підготовка до практичних занять	10	20
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції ТЕМИ: 1. Правопис прізвищ, імен та по батькові. Складні випадки відмінювання прізвищ. 2. Терміни та їх місце в діловому мовленні. Терміни ринкової, торгівельно-комерційної діяльності. 3. Вербальні та невербальні види спілкування, науково-професійне та ділове спілкування. 4. Складні випадки написання та відмінювання прізвищ. 5. Терміни та їх місце в діловому мовленні. Терміни харчової, ринкової, обліково-аудиторської та торгівельно-комерційної діяльності.	10	26
4	Виконання індивідуальних навчальних завдань <u>Написання реферату з теми:</u> 1. Мова й культура мовлення в житті професійного комунікатора. 2. Комунікативні ознаки культури мови. Типологія мовних норм. 3. Словники в професійному мовленні. Типи словників	30	26
Разом з дисципліни		60	82

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- Модульні контрольні роботи;
- Тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- Виконання і захист практичних / самостійних робіт;
- Усне опитування;
- тощо.

Підсумковий контроль – *диф. залік*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Культура фахового мовлення. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.		
Лекційний курс*	10	20
Практичні роботи*	10	10
Самостійна робота*	10	10
Тестування*	20	10
Всього за змістовний модуль 1	50,0	50,0
Змістовий модуль 2. Нормативність і правильність фахового мовлення. Складання професійних документів.		
Лекційний курс*	10	20
Практичні роботи*	10	10
Самостійна робота *	10	10
Тестування/Модульна контрольна робота*	20	10
Всього за змістовний модуль 2	50,0	50,0
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Лекційний курс**

Денна	Заочна	Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на кожній лекції	відмінно
9,0–10,0 балів	15,0–20,0 балів		
7,0–8,0 балів	9,0–14,9 балів	Лекційний курс відвідано повністю, здобувач виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	дуже добре
5,0 – 6,0 балів	7,0 – 8,9 балів	Лекційний курс відвідано не повністю з поважних причин, але здобувач опрацював лекційний матеріал, виконав конспект лекцій, активно працював на більшості лекцій	добре
3,0 – 4,0 балів	3,0 – 6,9 балів	Епізодичне відвідування лекцій, конспект лекцій виконано стисло, пасивна робота на більшості лекцій	задовільно
0 – 2,0 балів	0 – 2,9 балів	Систематичні пропуски лекцій, конспект лекцій виконано дуже стисло, пасивна робота на лекціях	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

1,5 – 2 бали	Завдання відпрацьовано вчасно, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1 – 1,4 балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	дуже добре
0,7 – 0,9 балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	добре
0,5-0,6 балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	задовільно
0-0,4 балів	Завдання не відпрацьовано	незадовільно

Самостійна робота (в межах одного модуля)

9 – 10 балів	Завдання виконане самостійно, тема розкрита повністю; логічність та послідовність викладання матеріалу, використання сучасних літературних джерел, статистичних даних тощо	відмінно
6 – 8 балів	В цілому правильно виокремлено основні положення кожного з джерел, але не зроблено їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків	дуже добре
3 – 5 балів	Завдання відпрацьовано частково: тема розкрита в повному обсязі	добре
1 – 2 балів	Завдання відпрацьовано, відповіді неповні, допущені помилки	задовільно
0 балів	Завдання не відпрацьовано	незадовільно

Тестування/Модульна контрольна робота (для денної форми навчання)

10,0-20,0	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
8,0 -9,9	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73% правильних відповідей	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 % правильних відповідей	задовільно
0 – 4,9	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

Тестування/Модульна контрольна робота (для заочної форми навчання)

9,0-10,0	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73% правильних відповідей	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 % правильних відповідей	задовільно
0 – 4,9	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, мозковий штурм), технології опрацювання дискусійних питань.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо), лекційний матеріал, реферування, конспектування).

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Методичні вказівки з курсу "Українська мова за професійним спрямуванням" [Електронний ресурс] : тести для бакалаврів усіх спец / О. В. Гриньків ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2020. — Електрон. текст. дані: 113 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1789>

285

2. Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Українська мова за професійним спрямуванням" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / А. В. Лупол, О. І. Філіпенко ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — 43 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739216>

3. Розмовляємо українською (стартовий курс А1, А2) [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Рева-Левшакова, Я. С. Гладир ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т міжнар. освіти. — Одеса : ОНУ, 2021. — 384 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2135068>

4. Українська мова за професійним спрямуванням : метод. вказівки щодо забезпечення самост. роботи студентів [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / О. І. Філіпенко ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — Електрон. текст. дані: 12 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739171>

5. Українська мова за професійним спрямуванням : метод. вказівки щодо забезпечення самост. роботи студентів [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / О. І. Філіпенко ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — Електрон. текст. дані: 12 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739>

171

Додаткові:

1. Конспект лекцій з дисципліни "Українська мова (за професійним спрямуванням)" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх напрямів підгот. ден. та заоч. форми навчання / А. В. Лупол ; відп. за вип. Г. І. Віват ; Каф. українознавства та лінгводидактики. — Одеса : ОНАХТ, 2018. — 43 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecor.162387>

2. Мистецтво спілкування [Текст] / Г. І. Віват. — Навч. вид. — Одеса : ВМВ, 2018. — 208 с. : іл., худож. Г. І. Віват. — Бібліогр.: с. 199-207.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdONAHNTcnv.BibRecor.164222>

3. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

4. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>

5. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компонента

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
української та іноземної філології

Протокол від « 28 » серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Технологічна експертиза
та безпека харчової продукції»

*к.т.н., доцент, доцент кафедри
харчової хімії, експертизи
та біотехнологій*

/ПІДПИСАНО/

Лариса ГУРАЛЬ